

Látványos szűkszavúságot

A Romeo és Julia díszletvitája a szabadtérin

A Hamlet nagy sikerű szabadtéri bemutatója után ismét Shakespeare-dráma, a *Romeo és Julia* szerepel a szegedi fesztivál programján. Tegnap, hétfőn délelőtt ennek díszletezését beszéltek meg a szabadtéri játékok igazgatóságán, ahol Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese, a fesztivál intéző bizottságának elnöke és Horváth Mihály, a játékok igazgatóhelyettese tárgyalt Vámos Lászlóval, a darab rendezőjével és Székely László díszlettervezővel.

A Dóm tér formáit és színeit igyekezünk a Shakespeare-színpaddal ötvözni — mondta a megbeszélést követően Vámos László. — A Shakespeare-színpad köztudomásúan egyidejű játéklehetőségeket biztosít, s mi a két forgószínpad segítségével arra törekszünk, hogy a képek láncszerűen peregjenek. Így tulajdonképpen a három felvonás 24 képét egyetlen szünettel is eljátszhatnánk.

Hogy mit jelent az egyidejűség, Vámos László példával illusztrálta. A párbaj-jelenet után, délutántól hajnalig, gyorsan követik egymást az események. A színpad egyik oldalán Juliát látjuk, mielőtt a haláleset és Romeo száműzetésének hírére hozná a dajka, a színpad másik oldalán Lőrincz barát celláját, ahová a dajka tart Julia üzenetével, középen az esküvőre készülő Párist, végül hátul Romeo beszélők Juliához. Valójában tehát

három színpadot, a két forgót és az előtérben játszódó jelenetet. Mindez a cselekmény jobb megértéséhez segíti a nézőt.

— Szerelmi tragédiát akarunk eljátszani — folytatta Vámos László —, mely az érzelmek szabadságáért törtenek. Azt akarjuk érzékelteni, hogy a fiatalok nem haltak meg hiába, a következő Romeo és Juliák szerelme szabad lesz.

Székely László díszlettervező elmondta még; az

egyetlen alapdíszlet olyan kockára hasonlít, melynek valamennyi oldalát láthatóvá tehetik. A berendezés, a tér, az utca, a szobák, a kriptá, Lőrincz barát cellája, mind-mind részleteiben funkcióit teljesít, s velük egyfajta „látványos szűkszavúságot” szeretnének megteremteni. A díszletek színei, vöröses árnyalatokkal, éppúgy emlékeztetnek majd Veronára, mint a Dóm tér színhatásaira, melyek egészen véletlenül azonosak.

N. I.

Vezetéstudományi konferencia

Hétfőn Budapesten, a Technika Házában megkezdődött a IV. vezetéstudományi konferencia, amelyet az MTESZ szervezési és vezetési tudományos társasága és a Neumann János Számítógéptudományi Társaság rendezett. A kétnapos széles körű eszmecsere 600-an vesznek részt, köztük csehszlovák, lengyel, NDK-beli, osztrák és bolgár szakemberek is. A konferencia központi témája: a számítógép szerepe a vezetésben.

Dr. Huszár István államtitkár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke tartott bevezető előadást.

A tarjáni kazánok zajáról

A szakmérnök véleménye

Legyen szabad kicsit polemizálni a „Micsoda igények” című április 21-i újságikkal fölött. Egyrészt közvetve, részben okozója lehet a tarjántelevi zajos kazánház környezetéből származó panaszlevélnek; én folytattam ott műszeres zajmérést a lakók kérésére, és tölem megtudták, hogy panaszkodunk van némi jogoság. Másrészt pedig meg tudom érteni a panaszkodókat.

A zajtémával munkahelem adta kereteken túlmenően is foglalkozom, így a levelemben saját gondolataimat rögzítem. A cikkből világosan érthető a jószándékú igyekezet. Én is leinteném az örökké méltatlankodó, gáncoskodó embereket, akiknek nincs arányérzékük a kapott sok jó és a föllefthető hibák kellő mérlegelésére. A kazánház környékén azonban néhány lakásban meghaladja a zaj erőssége a ma élő szabályokban en-

gedélyezett felső határt. Abba a kategóriába esik, amelynek állandó — különösen éjszakai — jelenléte zavarja a pihenést, felületessé teszi az alvást.

Van a világon, s lehet kapni egészen csendes egésű éghőjeit a kazánokhoz. Megvásárolni valutaproblémák miatt nem tudjuk.

A mai súlyos környezeti ártalmak egyike a zaj. A korszerű lakótelepek építésének egyik legfőbb szempontja éppen az, hogy ettől és más ipari ártalmaktól szeparálja a lakásokat. A tarjána nem szegedi, vagy tarjáni ügy. Világszerte szívos harcot folytatnak ellene, a tudomány fegyverével. Az ipar és az urbanizáció spontán fejlődése megállíthatatlanul és kénytelenül növeli a zajosságát. Korunk technikai szennyeződésének is nevezhetjük, s bizony nehezen lehet „kisöppörni” onnan, ahol egyszer már gyökeret vert. A megszüntetés vagy megelőzés akadályai sokrétűek: műszaki, pénzügyi, szakismereti és szemléletbeli akadályok majdnem mindegyike jelen van még legtöbb helyen. Ezek között legszomorúbbnak tűnik a szemléletbeli, mert az pénzügyi és műszaki lehetőségek mellett is kerékkötője tud lenni az ártalmas zaj kiküszöbölésének. A zajtémával foglalkozók körében ezért válhatott közhasználatúvá és szinte irodalmivá a „zaj ellenes küzdelem” kifejezés. Sok érdekeset lehetne írni a világirodalomban fellelhető panaszügyekről. Grafikont szerkesztettek arról, milyen törvényszerű viselkedés, magatartásbeli változás jellemző a különböző erősségű zajok hatására. En azonban most csupán arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy Szegeden e tarjáni levéllel nem olyan téma kerül felszínre, ami miatt a lakókat el kell ma-

rasztalni. Mert bármilyen nehezek is az építkezési gondok, azok egy-egy épület- vagy városrész sorsa szempontjából csak átmeneti jellegűek. Amit azonban ma létrehozunk, ami nemzedékeken keresztül otthona és formálójává lesz a benne lakóknak, azzal szemben igényesnek kell lennünk. És éppen a lakók kritikáját, jelzéseit kell nagyon komolyan vennünk ezen alkotásokkal kapcsolatban.

En a tarjáni lakók korábbi, KÖJÁL-hoz írott panaszlevelét sokra értékelem. Az készített bennünket a zajmérésre, s a mérés eredménye a városrendezők, építészeket arra, hogy a most még rajzasztalon levő terveknek, az újabb kazánházaknál — bármilyen nehéz is a feladat — jobb megoldást próbáljanak keresni, korszerű, egészséges lakótelepeket igyekezzenek létesíteni.

A tarjániak panaszaának elitélése helyett megnyugtatóbb lenne arra felhívni a figyelmüket, hogy ez a zaj egy kis jókarral megosztható, s addig is, míg nem áll módunkban jobb megoldást találni, igyekezzünk azért észrevenni környezetünkben a jót, a szépet is. Ne essünk bele abba a hibába, hogy ezentúl kizárólag erre a zajra koncentrálunk, és ne feledkezzünk meg arról, hogy megszabadultunk a szénlapátolás, szénhordás, kormozás, hamuzás idót rabló sok kellemetlenségétől.

Nem volna szabad elmarasztalni a zaj elleni panaszkodókat és küszködőket. Inkább próbáljunk meg segíteni rajtuk a lehetőségek szerint, és ami még fontosabb, a tapasztalatokat okosan hasznosítani a további városrendezési munkákban.

Komáromi Jánosné
építésmérnök

Méltányos hulladék

Marken Butter keltette föl a gyanúmat. A külföldi vaj, ami megjelent, majd eltűnt, és kisvártatva ismét előkerült kedvenc ételmisszerboltjaim többségében. Legutóbbi föltűnésekor — rutinos önkiszolgáló lévén — gyakorlott mozdulattal süllyesztettem a műanyag kosárba, azzal a hátsó gondolattal, megint lesz legálabb két hétig kenyérre kenhető. Hanem másnap reggel némi meglepetéssel vettem észre, polom 24 óra leforgása latt olcsóbb lett. Ott a régi ár, erőteljes vonalakkal kiikszelve (mint rendesen), mellette az új, a szolidabb

A titokra csak az egyik példány tüzetes átvizsgálása derített fényt: mindössze néhány óra hiányzott akkor szavatossága lejártához.

Biztos, ami biztos, odahaza szépen kidobtam a külföldit, s kíváncsian kajtattam át másnap a boltba vajon mit találók. Csodák csodája, még mindig ott feszített jónéhány külföldi, de a szavatossági pecsétet egyiken sem találtam. Most már az ára sem érdekelt, egyszerűen nem vettem ró-

luk tudomást. Inkább vigasztalóként a hasonlóan talányos árszállítás felől kíváncsiskodtam. Kivált az olyan konzervekkel volt szerencsém, melyek korábban elkerülték figyelmem, mint például a körömpörkölttel, amit már 7 forintért kapni, s amit azért lesz nehéz akár negyedényiért is elsózni, mert üvegfalán át rendkívül gusztagustalan látványát kínálja. (A dobozos konzervek előnyösebbek.) Azóta nincs bizalmam az olcsóságban. Különösen, hogy a hentesnél valamely ünnepi kiadás után féláron osztogatták a törmeléket — sőt másutt már bevallottan határidős (valószínűleg romlott) édességre mondták a pult túloldalán, mennyiért akarja a kedves vevő?

Nem tudom, ki hogy van vele. Szerintem a szavatossági idő lejártá után az ételmiszer nem csökkentett értékű, hanem hulladék. Ezért a helye nem a boltban, hanem a MÉH-ben van. Miért viszik akkor a boltba?!

N. I.

Darvas József szerzői estje

Az író vallomása szegedi emlékeiről

A megszokottól eltérően, szél, hogy ő azok közé tartozik, akik nem szívesen találkoznak műveikkel, mert mindig úgy érzik, jobban kellett volna őket megírni. Ezután szegedi emlékeiről vallott az író. A többi között elmondotta, úgy érzi, Szegedre egy kicsit mindig hazajön. Szülőfaluja, Orosz-háza ugyan Békésben van, de nincs nagyon messze Szegedtől, amelyet annak idején, tanítóképzős korában, amikor először járt itt, úgy tekintett, mint egy igazi nagyvárost. Amikor Kiskunfélegyházáról az iskolai szünetek idején hazautaztak, Szegeden át jöttek és egész nap csatangoltak a városban. Sőt — mondotta Darvas József — *írói indulás is Szegedhez kötődik*. Mint a legtöbb, pályája elején, még képzős korában, ő is verseket írt. Ezek a versek itt jelentek meg Szegeden, a *Tanítójelöltek Lapjában*. Máskülönbben is többször járt Szegeden. Móra Ferencel találkozott, akit emberként és íróként is nagyon szeretett, s a *szegedi fiatalokkal*, akikről szellemi ébredését idején igen sok indítást kapott. A *Kelet Népe* irodalmi estjén Móríz Zsigmonddal és Szabó Lőrinczcel 1941-ben vagy 42-ben járt Szegeden.

Befejezésül arról beszélt Kossuth-díjas írónk, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, hogy változatlanul hisz az irodalom *nemzeti-hazadalmi szerepében*, noha manapság divat ennek a sorsvállaló feladatnak az elavulásáról, túlhaladottságáról beszélni.

Az esten Hegedűs András, a tanárképző főiskola főigazgatója méltatta az író munkásságát és részletek hangzottak el a *Gyermekeimből*, a *Részeg esőből*, a *Szegedi képekből* és a *Török-peréből*. A műveket Falvay Klára, Bicskey Károly, Tolnai Miklós és Iványi József, a színház tagjai tolmácsolták. Kodály-művek előadásával közreműködött a művelődési ház Kárdos Pál vezette kamarakórusa. Az estet Pál István rendezte.

Befejezésül arról beszélt Kossuth-díjas írónk, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, hogy változatlanul hisz az irodalom *nemzeti-hazadalmi szerepében*, noha manapság divat ennek a sorsvállaló feladatnak az elavulásáról, túlhaladottságáról beszélni.

Az Üttörőházban a díjkiosztás után népdaltanulással, kánonénekléssel, felszabadult játékkal, késő délután fejeződött be a találkozás.

A találkozó résztvevői vasárnap délelőtt körushangversenyt adtak az Auditorium Maximumban. A hangversenyt az igényes műsorválasztás, a kórusok felkészültsége tette színvonalas zenei eseményé. Kodály-művek előadásával nagy sikert aratott a 400 tagú összekar, amelyet Csaplár Angéla, Kalmár Ferencné és Erdős János vezényelt. Műsorukat a Dóm téren is bemutatták, ahol Kodály Zoltán és Bartók Béla emlékműveit koszorúzták meg.

Szücs Árpád tárlata

Szücs Árpád második önálló kiállítását vasárnap nyitotta meg Szelesi Zoltán művészettörténész, a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában. A megnyitón közreműködött a Bartók Béla Művelődési Központ kamarakórusa Kárdos Pál Liszt-díjas karnagy vezényletével.

Modern korunk modern festője Szücs Árpád. Ezt bizonyítják kiállított olajfestményei és monótipái, az utóbbi évek alkotói termésének java. Ha témáinak íleto forrásvidékei után kutatunk, legelőször Szeged motívumaira ismerhetünk. A város legjellegzetesebb részleteit éppúgy megtalálhatjuk képein (Híd, Dóm, Tanács-háza), mint a rejtett szépségeket (Rakpart, Hídlépcső). Ezek az alkotásain többet tud elmondani, mint magát a látványt. A legjellegzetesebb motívumokból építi-teremti újra képein a várost, és ebben az újraalkotásban nőhet a Dóm önmagja fölé, nőhet a város szimbólumává, így láthatjuk egyszerre a híd vasvázát és a környező épületeket éppúgy, mint a híd alatt evező csónakost. Festményei jelképes alkotásokká nőnek, túljutva a látvány konkrétságán az általánosság jegyveit mutatják föl. Ez a művészi szintézis egyesíti a kristályos szerkezetet és a hideg-meleg színek áthatásos térbeliségét, a pontillista hatású festésmódot és a több-nézőpontos ábrázolást, a kubizmus megértelt fegyelmét és a zenei dal-lamok játékosságát, az izgalmasan vibráló felületet és a vonalak-formák tisztaságát. Nem hiszem, hogy születhetnek ezeknél a képeknél

összintébb és szebb vallomások ehhez a városhoz, és erről a városról.

Hogy a gótikus építészet formavilága mennyire meghatározó erejű, azt azok a képek bizonyítják, melyeken ez az ötszáz éves építőkorszak szól mai magunkhoz. Szücs Árpád művészetének közvetítésével. Az ívek, csúcsok, függőleges, szárnyaló vonalai még inkább légiessé válnak, szinte feloldódnak a felületi megoldások szépségeiben. Belső fényben fürdenek ezek a templomok szigorú, s mégis szabad rendben — a lélek belső szigorával, s rendjével összefogottan-újrate teremtetten.

Lágy hullámokkal-ölelte női alakja (Forrás) és kék kendős, kubisztikus formákkal megfestett portréja (Gvendolin) Szücs Ifrai arc-élet mutatják. Azt a lírát, amely egyszerre tud légi és szigorú, tiszta és mély lenni.

Elvontabb-gondolatibb festményei közül az elidegenítő nagyváros sörítő reménytelenségét és „színes magányát” megjelenítő Metropolis-t, a Hangrobbanás sejtéig átélt rettenetét és szinte megfogalmazhatatlan fantasztikumát és a Barlang magányosságát, kiszolgáltatottságot és egymásra utaltságot visszhangzó képét érzetem a legsikerültebbeknek.

Szücs Árpád úgy modern festő, hogy képein mindig felfedezhetők a valósághoz költődő szálak, de festői alapállásának ereje, érzelmigondolati telítettségé jelképes, elvontságában is érthető festményeket szül.

T. L.

Befejeződött az ének-zenei tagozatú általános iskolák találkozója

Vasárnap délután az Üttörőházban vidám zenés játékkal fejeződött be a Csongrád megyei ének-zenei tagozatú általános iskolák kétnapos találkozója. Itt osztották ki a szombati bicinium éneklési verseny győzteseinek a díjakat.

A megye zenei tagozatú általános iskoláinak találkozója már hetéves múltra tekint vissza, éneklési versenyt azonban most, a szegedi rendezvényen szerveztek először. Az új program a találkozó kiemelkedő eseménye volt. A bicinium éneklés sokoldalú próbája a tanulók felkészültségének, nagyfokú zenei bizottságát, előadói készséget igényel. A részt vevő hat iskola tanulói sikerrel helytálltak. Kodály Zoltánné, a zsűri elnö-

ke és a találkozózn részt vevő külföldi zenetanárok elismerően nyilatkoztak a magas színvonalon előkészített versenyről.

Az éneklési verseny 66 résztvevője közül negyven tanuló jutott a döntőbe. A versenypárok három csoportban indultak. Az A csoport győztesei: Kárdos Éva és Vajda Mária, a Szegedi Tanárképző Főiskola 1-es számú gyakorló iskolájának tanulói. A B csoportban szintén szegediek lettek az elsők: Balogh Péter és Vangel Róbert, a rókusai iskola tanulói. A C csoportban a csongrádi Kiss Julianna és Tarr Ágnes voltak a legjobbak. A verseny győztesei értékes díjakat, könyv- és hanglezmeztulmákat kaptak.

A találkozó résztvevői vasárnap délelőtt körushangversenyt adtak az Auditorium Maximumban. A hangversenyt az igényes műsorválasztás, a kórusok felkészültsége tette színvonalas zenei eseményé. Kodály-művek előadásával nagy sikert aratott a 400 tagú összekar, amelyet Csaplár Angéla, Kalmár Ferencné és Erdős János vezényelt. Műsorukat a Dóm téren is bemutatták, ahol Kodály Zoltán és Bartók Béla emlékműveit koszorúzták meg.

Az Üttörőházban a díjkiosztás után népdaltanulással, kánonénekléssel, felszabadult játékkal, késő délután fejeződött be a talál-